

Bruksela, dnia 16 stycznia 2010 r.

KANCELARIA SENATU

Przedstawiciel Kancelarii Senatu
przy Unii Europejskiej

Sprawozdanie nr 2/2010

Sprawozdanie z posiedzenia grupy roboczej

ds. parlamentarnego wymiaru Partnerstwa Wschodniego

Bruksela, 14 stycznia 2010 r.

1. Inicjatywa powstania grupy roboczej ds. parlamentarnego wymiaru Partnerstwa Wschodniego

Wspólna Deklaracja Praskiego Szczytu Partnerstwa Wschodniego z maja 2009 r. zawiera zaproszenie, skierowane do parlamentarzystów z państw członkowskich Unii Europejskiej i krajów partnerskich (Ukraina, Gruzja, Mołdawia, Armenia, Azerbejdżan i Białoruś), do zaangażowania się na rzecz rozwoju wymiaru parlamentarnego Partnerstwa Wschodniego. Jako punkt wyjścia do współpracy parlamentarnej w ramach Partnerstwa Wschodniego Wspólna Deklaracja wymienia Zgromadzenie Parlamentarne EURONEST, w którego skład mają wejść przedstawiciele Parlamentu Europejskiego i parlamentów sześciu krajów partnerskich. Pierwsze posiedzenie tego gremium odbyło się w dniu 30 września 2009 r. i miało charakter techniczno-organizacyjny. Przewodniczącym EURONEST został eurodeputowany Krystian Vigenin (S&D, Bułgaria), a funkcje wiceprzewodniczących pełnią m.in. dwaj polscy europosłowie – Ryszard Czarnecki (ECR) i Jacek Saryusz-Wolski (EPP).

Prace w ramach wymiaru parlamentarnego Partnerstwa Wschodniego uległy przyspieszeniu dzięki inicjatywie szwedzkiego Riksdagu, który zorganizował w dniach 20-21 października 2009 r. w Sztokholmie spotkanie przedstawicieli parlamentów państw UE i partnerskich oraz Parlamentu Europejskiego. Polskę reprezentował na spotkaniu przewodniczący Komisji Spraw Zagranicznych Senatu – **Leon Kieres**. Na spotkaniu postanowiono powołać grupę roboczą, która ma wypracować zasady współpracy parlamentarnej w Partnerstwie Wschodnim i rozwinięcie pomysłów i koncepcji zaprezentowanych podczas posiedzenia COFACC. Ustalono wówczas, że w skład grupy wejdą parlamentarzyści z Polski, Litwy, Hiszpanii, Szwecji, Wielkiej Brytanii i Parlamentu Europejskiego oraz z sześciu państw, które objęte zostały Partnerstwem Wschodnim, a więc z Gruzji, Ukrainy, Mołdawii, Armenii, Azerbejdżanu i Białorusi. Warto wspomnieć, że projekt Partnerstwa Wschodniego przewiduje stopniową integrację sześciu ww. wschodnich sąsiadów z unijnymi politykami, gospodarką i prawem.

2. Pierwsze spotkanie grupy roboczej

Pierwsze spotkanie grupy roboczej odbyło się w Brukseli w dniu 14 stycznia 2010 r. Spotkaniu przewodniczył poseł **Göran Lennmarker**, przewodniczący Komisji Spraw Zagranicznych szwedzkiego Riksdagu. Przed spotkaniem przesłany został uczestnikom dokument, przygotowany przez prezydencję szwedzką (w załączniku), stanowiący wkład do dyskusji nad formą prac wymiaru parlamentarnego Partnerstwa Wschodniego. Debata podczas spotkania miała koncentrować się przede wszystkim na propozycjach zawartych w dokumencie.

Na wstępie przewodniczący Lennmarker przypomniał, że obecnie funkcjonuje już Zgromadzenie Parlamentarne EURONEST, które gromadzi przedstawicieli Parlamentu Europejskiego i sześciu krajów partnerskich oraz przedstawicieli trzech prezydencji (tzw. Trojki) w roli obserwatorów. **Formuła EURONEST nie przewiduje, poza wyżej wspomnianymi, udziału w tym Zgromadzeniu przedstawicieli parlamentów narodowych państw członkowskich.** W marcu br. odbędzie się spotkanie EURONEST, na którym przyjęty zostanie regulamin tego Zgromadzenia.

W opinii posła Lennmarkera zaproponowany przez prezydencję szwedzką projekt utworzenia grupy roboczej ds. Partnerstwa Wschodniego przy COFACC nie zakłada stworzenia kolejnego zgromadzenia z własnym regulaminem. Propozycja ta dotyczy utworzenia forum do wymiany opinii, dyskusji i nawiązywania relacji między parlamentarzystami.

Następnie przewodniczący zaproponował dyskusję nt. przedstawionego dokumentu. Jednakże, okazało się, że parlamentarzyści mają dużo wątpliwości, co do sensu powoływania takiego forum do dyskusji.

Pan **Borys Tarasiuk**, przewodniczący Komisji ds. Integracji Europejskiej parlamentu ukraińskiego, powiedział, że w jego opinii pod dużym znakiem zapytania stoi sama koncepcja powołania takiego forum dyskusyjnego. Utworzone zostaną dwa zgromadzenia – jedno oparte na COFACC a drugie to EURONEST, które będą miały taki sam cel – współpracę z państwami partnerskimi. W jego opinii nie będzie to służyło efektywnej współpracy z parlamentarzystami z krajów partnerskich. Ponadto, w opinii posła Tarasiuka, stworzenie forum do współpracy z parlamentami narodowymi, opartej na formule COFACC, może mieć sens z punktu widzenia państw członkowskich, ale jest jego pozbawione z punktu widzenia krajów partnerskich, ponieważ 5 z 6 przedstawicieli krajów partnerskich to przewodniczący Komisji ds. Integracji Europejskiej. Ukraina jest zatem bardziej zainteresowana współpracą z konferencją COSAC.

Lord Bowness, reprezentujący Izbę Lordów i Izbę Gmin parlamentu brytyjskiego, powiedział, że spotkanie to powinno odbywać się w ramach konferencji COFACC. Maksymalnie powinny być dwa tego rodzaju spotkania w roku.

Pan **David Darchiashvili**, przewodniczący Komisji ds. Integracji Europejskiej parlamentu Gruzji, zgodził się z posłem Tarasiukiem, co do braku jasności odnośnie samej koncepcji takiego forum dyskusyjnego. Spytał, czy istnieje związek pomiędzy tą zaproponowaną koncepcją a EURONEST, czy też będą to oddzielne i niezależne zgromadzenia. Poseł Darchiashvili powiedział również, że jego parlament jest o wiele bardziej zainteresowany współpracą z państwami członkowskimi w ramach konferencji COSAC. Podkreślił jednak, że

poza EURONEST i COFACC, oznaczałoby to tworzenie już trzeciego wymiaru współpracy parlamentarnej.

Pan **Igor Corman**, przewodniczący Komisji Spraw Zagranicznych parlamentu Mołdawii, powiedział, że konieczne jest stworzenie jednolitej struktury współpracy. Współpraca w ramach EURONEST oparta jest na już istniejących delegacjach parlamentarnych z poszczególnymi krajami partnerskimi.

Pan **Audronius Azubalis**, przewodniczący Komisji Spraw Zagranicznych parlamentu Litwy, powiedział, że w kontekście wejścia w życie Traktatu Lizbońskiego, konieczna jest współpraca między parlamentami narodowymi. Parlament Europejski jednak nie przewiduje uczestnictwa parlamentarzystów krajowych państw członkowskich UE w Zgromadzeniu EURONEST.

Pan **Sergei Maskewicz**, przewodniczący Komisji Spraw Zagranicznych i Więzi z WNP Izby Reprezentantów Białorusi, powiedział, że parlament białoruski jest zainteresowany parlamentarnym wymiarem współpracy w ramach zaproponowanego projektu. Powiedział, że warto rozważyć propozycję posła Tarasiuka nt. udziału parlamentów państw partnerskich w konferencji COSAC.

Pan **Lenmarker** powiedział, że stworzenie Zgromadzenia EURONEST, z prawami do głosowania, wewnętrzną strukturą, regulaminem, itp., jest na pewno pozytywnym krokiem naprzód w rozwijaniu relacji z parlamentami krajów partnerskich. Stwierdził, że nie chciałby jednak utworzyć kolejnego zgromadzenia parlamentarnego, ponieważ jest bardzo wiele różnego rodzaju parlamentarnych zgromadzeń, np. Rada Europy, OECD, itp. COFACC został uznany jako odpowiednie forum do dyskusji z uwagi na to, że w ramach tej konferencji wiele spraw można załatwić w sposób bardziej efektywny. Dyskusja w ramach COFACC koncentruje się na rozwiązywaniu faktycznych problemów. COSAC natomiast jest zgromadzeniem o charakterze ogólnym, gdzie prowadzone są również dyskusje o procedurach, a nie o faktycznych problemach i ważnych kwestiach. Zauważył, że w szwedzkim parlamencie posłowie przenoszą się z Komisji Spraw UE do komisji branżowych, gdzie dyskutowane są konkretne problemy. Podkreślił jednak, że takie forum do dyskusji ma sens, jeśli przedstawiciele parlamentów z krajów partnerskich będą widziały wartość dodaną w powstaniu takiego forum. Spytał ich o opinię na ten temat.

Poseł **Borys Tarasiuk** zauważył, że po tych wyjaśnieniach łatwiej mu zrozumieć koncepcję powołania takiego forum – otóż powodem jego powstania jest zainteresowanie parlamentów państw członkowskich współpracą z parlamentami państw Partnerstwa Wschodniego, ponieważ parlamentarzyści krajowi państw UE nie zostali zaproszeni do EURONEST. Udział parlamentarzystów krajowych z państw członkowskich stanowi jedyną różnicę pomiędzy EURONEST a koncepcją wymiaru parlamentarnego Partnerstwa w ramach COFACC. Spytał, dlaczego zatem nie włączyć parlamentów narodowych w prace EURONEST?

Poseł **Lenmarker** powiedział, że ponowne otwieranie dyskusji na ten temat nie ma sensu. Parlament Europejski chce rozpocząć pracę bez udziału przedstawicieli parlamentów narodowych. Próba połączenia wymiaru parlamentarnego EURONEST i takiego, w którym będą brali udział parlamentarzyści krajowi z państw członkowskich, może okazać się trudna do osiągnięcia i czasochłonna.

Poseł **David Darchiashvili** spytał, czy ta nowa propozycja jest konkurencyjna wobec EURONEST. W jego opinii nie powinna być, bo oznacza zaangażowanie parlamentów narodowych, ale EURONEST jest lepszym projektem, gdyż jest usystematyzowany. Poseł spytał o możliwość uczestnictwa delegacji COFACC i COSAC w EURONEST, kierując to pytanie do obecnego na sali eurodeputowanego **Fiorello Provera**.

Eurodeputowany **Fiorello Provera**, wiceprzewodniczący Komisji Spraw Zagranicznych Parlamentu Europejskiego, powiedział, że jego zadaniem jest przedstawienie przebiegu dyskusji i wniosków Przewodniczącemu PE – Jerzemu Buzkowi. W przyszłym tygodniu w Strasburgu podjęta zostanie decyzja, co do regulaminu EURONEST. Celem EURONEST nie jest zastąpienie bilateralnych relacji Parlamentu Europejskiego z parlamentami krajów partnerskich. Jednak **decyzja, co do tego, że przedstawiciele parlamentów narodowych nie będą brani pod uwagę przy tworzeniu EURONEST została podjęta i Parlament Europejski jej nie zmieni**. Natomiast rozważane jest włączenie w prace zgromadzenia przedstawicieli Trojki – w charakterze obserwatorów.

Pani **Nina Mazai**, przewodnicząca Komisji Spraw Zagranicznych i Bezpieczeństwa Narodowego Rady Republiki Białorusi powiedziała, że ważna jest elastyczność przyjętej formuły proponowanej współpracy, by była możliwość jej dostosowania do zmieniającej się sytuacji. Ponadto, ważne jest utrzymywanie regularnych kontaktów z parlamentami narodowymi – organizacja spotkań, partnerstw, współpracy, wymiany poglądów, itp. Konieczne jest znalezienie metody współpracy, która nie byłaby konkurencyjna dla EURONEST a raczej miała wartość dodaną. Najważniejsza jest praca merytoryczna i prowadzenie dyskusji na konkretne i ważne tematy a nie koncentracja na kwestiach proceduralnych.

Poseł **Audronius Azubalis** spytał, czy możliwe jest sformułowanie w regulaminie EURONEST dodatkowego artykułu, który by pozwolił na włączenie przedstawicieli parlamentów narodowych jako obserwatorów, poza przedstawicielami Trojki, w prace EURONEST. Wówczas EURONEST byłby prawdziwym zgromadzeniem parlamentarnym Partnerstwa Wschodniego.

Eurodeputowany **Fiorello Rovera** odniósł się do swojej wcześniejszej wypowiedzi i podkreślił, że decyzja w tej sprawie już została podjęta.

Lord **Bowness** powiedział, że wobec braku zainteresowania krajów partnerskich, nie ma sensu organizowanie dodatkowego zgromadzenia nt. wymiaru parlamentarnego Partnerstwa Wschodniego, a więc równocześnie dodatkowych spotkań grupy roboczej. W jego opinii, jeśli parlamenty narodowe będą reprezentowane w EURONEST przez przedstawicieli Trojki, jest to wystarczające. Dlatego jedno spotkanie z przedstawicielami parlamentów krajów partnerskich po konferencji COFACC powinno wystarczyć. W jego opinii nie ma potrzeby stworzenia dodatkowego zgromadzenia, poza już istniejącym EURONEST.

Poseł **Tarasiuk** podkreślał, że jeśli parlamenty narodowe państw członkowskich są zainteresowane współpracą, powinny zaprosić przedstawicieli parlamentów krajów partnerskich na spotkanie konferencji COSAC i COFACC. W jego opinii jest to znacznie prostsze rozwiązanie, niż tworzenie nowego parlamentarnego wymiaru współpracy.

Wtórował mu lord **Bowness**, który podkreślał, że chce utrzymania dobrych relacji z parlamentami krajów partnerskich. Jeśli jednak one same nie widzą sensu w organizowaniu

jakiegokolwiek forum, poza istniejącym EURONEST, nie ma sensu na siłę uszczęśliwiać ich takowym. Poparł propozycję posła Tarasiuka w sprawie zaproszenia przedstawicieli parlamentów krajów partnerskich na spotkania konferencji COSAC i COFACC.

Poseł **Tarasiuk** powiedział, że z uwagi na brak współpracy pomiędzy parlamentami narodowymi i Parlamentem Europejskim, konieczne jest nawiązanie bezpośrednich stosunków pomiędzy parlamentami narodowymi. Dlatego COFACC powinien zaprosić przedstawicieli 6 parlamentów państw partnerskich w roli obserwatorów i to załatwiłoby sprawę. Niczego więcej nie potrzeba. COFACC powinien wprowadzić do swoich obrad odrębny punkt na temat Partnerstwa Wschodniego.

Lord **Bowness** nie zgodził się z tą propozycją. W jego opinii jest zbyt wiele krajów, które będą chciały wysunąć te same propozycje i domagać się statusu obserwatorów w COFACC. Ponadto, większość kwestii dyskutowanych podczas COFACC nie jest interesująca dla przedstawicieli parlamentów krajów partnerskich. Zaproponował wyodrębnienie specjalnej sesji, podczas której dyskutowane będą kwestie interesujące dla obu stron.

Przewodniczący **Lenmarker** próbował wszystkimi sposobami przekonać państwa partnerskie, jak ważne byłoby stworzenie takiego forum do dyskusji, jednak przedstawiciel Ukrainy nie widział sensu w tego rodzaju spotkaniach. Wyraźny był również brak zainteresowania pozostałych przedstawicieli państw partnerskich (cisza) wobec kontynuowania tego rodzaju dyskusji.

3. Dyskusja na temat przedstawionego przez prezydencję dokumentu

Następnie przewodniczący **Lenmarker** zaproponował dyskusję na temat treści zaproponowanego przez szwedzki Riksdag dokumentu.

Punkt 1

Zaproponowano zmianę słów „co najmniej dwa razy w roku” („at least twice a year”) na „nie częściej niż dwa razy w roku” („no more than twice a year”)

Punkty 2 i 4

Zaproponowano połączenie punktu 2 i 4.

W punkcie 2c zaproponowano zmianę słów „dyskusję na bieżące tematy na arenie globalnej i europejskiej” („discussion on current topics on the global as well as the European agenda”) na „dyskusję na bieżące tematy, będące w sferze zainteresowań obu stron” („discussion on current topics of shared interests”)

Odnosząc się do punktu 2, lord **Bowness** stwierdził, że nie widzi potrzeby wymienienia czterech platform współpracy.

Przedstawiciel Azerbejdżanu, poseł **Asaf Hadżijew**, wyraził zastrzeżenia, co do wymienionego w punkcie 2 priorytetu dotyczącego kontaktów międzyludzkich. W jego opinii Armenia i Azerbejdżan są w stanie niewypowiedzianej wojny i dlatego trudne jest rozwijanie kontaktów międzyludzkich. Ponadto, z punktu widzenia jego kraju, wykluczona jest integracja gospodarcza z Armenią.

W odpowiedzi na ww. komentarz przedstawiciel Armenii powiedział, że wymiar parlamentarny promuje to, co zbliża i jednoczy, a nie to, co dzieli. Nie ma sensu stawianie ultimatum przed rozpoczęciem prac. Konieczne jest promowanie współpracy poprzez zgodę i pojednanie.

Punkt 3

Pozostawiono go bez zmian.

Punkty 5 i 6

Poseł **Tarasiuk** stwierdził, że jednoosobowa reprezentacja izby parlamentu oznacza, że państwa, mające parlament jednoizbowy będą miały jedynie jednego przedstawiciela, podczas gdy te, które mają parlament dwuizbowy – dwóch. Uznał to za niesprawiedliwe.

Punkty 7, 8 i 9

Pozostawiono je bez zmian.

Punkt 10

Poseł **Tarasiuk** spytał, jakie jest stanowisko Komisji, co do zawartej w projekcie propozycji finansowania. Podkreślił, że minęły już te czasy, gdy państwa partnerskie potrzebowały wsparcia. Powątpiewał w potrzebę finansowania udziału parlamentarzystów z państw partnerskich w spotkaniach.

Poseł **Lenmarker** powiedział, że jeszcze nie wie, ponieważ bez wyraźnego zainteresowania państw partnerskich tą propozycją, nie zwróci się z nią do Komisji. Spytał więc pozostałych o ich opinie.

Poseł **Asaf Hadżijew z Azerbejdżanu** powiedział, że ważna byłaby pomoc w finansowaniu szkoleń pracowników parlamentu, w szczególności prawników, trwających ok. 2 miesiące, by dobrze ich przeszkolić we wdrażaniu unijnego prawa.

Poseł **Siergiej Mackiewicz z Białorusi** powiedział, że przydatne byłoby finansowanie grantów i podróży dla pracowników. W kontekście harmonizacji prawa jest to bardzo istotne.

4. Zakończenie dyskusji

Poseł **Audronius Azubalis** powiedział, że deklaracja Parlamentu Europejskiego zakłada uczestnictwo w zgromadzeniu EURONEST przedstawicieli Białorusi. Spytał eurodeputowanego Provera, czy reprezentantami tego kraju będą tylko przedstawiciele pozaparlamentarnej, demokratycznej opozycji, czy również posłowie parlamentu Białorusi. W opinii posła Azubalisa, Litwa zaakceptuje współpracę jedynie z przedstawicielami opozycji, natomiast nie zgadza się na udział parlamentarzystów białoruskich w planowanym przedsięwzięciu.

Eurodeputowany **Provera** nie znał odpowiedzi na to pytanie.

Lord **Bowness** podkreślił, że grupa robocza nie ma prawa przyjmować żadnych rekomendacji.

Zgodził się z nim poseł **Lenmarker** uznając, że nie jest to odpowiednie forum do podejmowania decyzji w tej sprawie.

Lord **Bowness** powiedział, że po spotkaniu grupy roboczej ma poczucie, że jest konsensus, co do następujących kwestii:

- aby nie powoływać odrębnego forum do dyskusji;
- aby przesłać rekomendacje konferencji przewodniczących parlamentów narodowych, by rozważyła organizację spotkań z przedstawicielami parlamentów państw partnerskich w ramach konferencji COSAC i COFACC;
- aby liczba tych spotkań nie przekraczała dwóch na rok (raz w ramach COSAC i raz w ramach COFACC); ewentualnie mogą się odbyć dwa spotkania w ramach każdej z konferencji;
- aby tematyka spotkań i ich założenia były zgodne z tymi, które zostały zaproponowane w dokumencie prezydencji szwedzkiej;
- aby uczestnictwo w spotkaniach, cele, itp., zostały określone w taki sposób, by zapewnić sprawne funkcjonowanie tych spotkań.

Jeśli przewodniczący parlamentów narodowych państw UE przyjmą taką propozycję, wówczas w gestii konferencji COSAC i COFACC leży sposób ustosunkowania się do tej propozycji.

Zgromadzeni przedstawiciele parlamentów krajów partnerskich poparli tego rodzaju propozycję.

Poseł **Lenmarker** spytał, czy uczestnicy grupy roboczej decydują się zatem na przesunięcie ewentualnej daty kolejnego spotkania grupy roboczej na październik. Przypomniał, że spotkanie COFACC odbędzie się w Madrycie w lutym. Posiedzenie EURONEST będzie w marcu a konferencja przewodniczących parlamentów narodowych państw UE – w połowie maja. W jego opinii wówczas będzie za późno, by tą kwestią mogła się zająć prezydencja szwedzka. Będzie trzeba ją przekazać prezydencji belgijskiej. Podkreślił, że konieczne jest rozpoczęcie tego procesu. Po spotkaniu EURONEST będzie łatwiej.

Lord **Bowness** powiedział, że wielkim błędem będzie organizowanie kolejnego spotkania grupy roboczej i proponowanie jego programu przed posiedzeniami COFACC i COSAC. Podkreślił, że nie rozumie, dlaczego prezydencja ma się angażować w ten proces. W jego opinii to COFACC i COSAC przejmą odpowiedzialność za spotkania a prezydencja jest bez znaczenia. Ostateczną decyzję muszą i tak podjąć przewodniczący parlamentów narodowych państw członkowskich UE.

Poseł **Tarasiuk** powiedział, że celem grupy roboczej jest pomoc parlamentom narodowym państw UE w przyjęciu stanowiska odnośnie metod współpracy z parlamentami krajów partnerskich. Jako, że nie ma jednolitego stanowiska wszystkich członków grupy, zaproponował, by parlament szwedzki przesłał do uczestników grupy roboczej dokument, zgodny z propozycją brytyjską, oraz zaproponował termin, do którego należy nadsyłać swoje uwagi. Ostateczną wersję należy rozesłać do wszystkich członków grupy. Jeśli osiągnięty zostanie konsensus – nie będzie potrzeby organizowania kolejnego spotkania grupy roboczej.

Propozycja ta została zaakceptowana przez uczestników.

5. Podsumowanie

Podsumowując spotkanie grupy roboczej nt. parlamentarnego wymiaru Partnerstwa Wschodniego, warto podkreślić, że widać było wyraźny brak zainteresowania (ciszę lub też w przypadku Ukrainy, reprezentowanej przez posła **Borysa Tarasiuka** - wyraźną niechęć) ze strony krajów partnerskich wobec kontynuowania dyskusji w zaproponowanej formule. Wynikało to przede wszystkim z braku jasności, co do zaproponowanej formuły debaty oraz braku zrozumienia dla pomysłu prowadzenia dyskusji, z której nic nie będzie wynikało. Mimo licznych prób przewodniczącego KSZ parlamentu Szwecji zachęcenia tych państw do udziału w inicjatywie prezydencji szwedzkiej, nie znalazły one poparcia po stronie państw partnerskich. Państwom tym wtórował wyraźnie negatywnie nastawiony do tego rodzaju inicjatywy Lord **Bowness**. Podkreślał, że nie ma sensu tworzenie tego rodzaju grupy tylko dlatego, by coś utworzyć. Jak zauważył przedstawiciel Ukrainy - to parlamenty państw członkowskich są zainteresowane współpracą z parlamentami państw partnerskich, ponieważ nie zostały zaproszone do udziału w EURONEST. Warto przypomnieć, że do udziału w EURONEST w charakterze obserwatorów zostali zaproszeni przedstawiciele parlamentów narodowych reprezentujący Trojkę.

Można było odnieść wrażenie, że parlamenty państw PW wolą współpracować bilateralnie, ponieważ w ich opinii w ten sposób można znacznie więcej osiągnąć. Ponadto, w opinii posła Tarasiuka, stworzenie forum do współpracy z parlamentami narodowymi, opartej na formule COFACC, może mieć sens z punktu widzenia państw członkowskich, ale jest jego pozbawione z punktu widzenia krajów partnerskich, ponieważ 5 z 6 przedstawicieli krajów partnerskich to przewodniczący Komisji ds. Integracji Europejskiej. Ukraina jest zatem bardziej zainteresowana współpracą z konferencją COSAC.

W końcu lord Bowness zaproponował, by przyjęto propozycję, aby te kraje były zapraszane na posiedzenia konferencji COSAC i COFACC (a więc dwa razy w roku), jednak nie na całe posiedzenie, a jedynie część poświęconą kwestiom dotyczącym Partnerstwa Wschodniego. Tekst, zaproponowany przez lorda, brzmiał następująco: „The best would be not to call a free standing meeting. We recommend to the EU speakers conference that the chairmen should consider holding meetings together with the meetings of COSAC and COFACC – one per year of each, not more than two, with subjects and objects along the lines set out in the paper presented by the Swedish presidency, with the attendance, objectives, etc., necessary for the smooth running of those meetings. If the speakers accept that – it becomes a matter for COFACC and COSAC”.

Więc generalnie, w mojej opinii, inicjatywa organizacji odrębnych spotkań straciła rację bytu. Będzie być może kontynuowana w ww. formule, jako tzw. "back-to-back solution" (tłum. „w formie następujących po sobie spotkań”), a więc bezpośrednio po zakończeniu spotkań COFACC.

Opracowała:

dr Magdalena Skulimowska

Załącznik

Basis for discussion: The Parliamentary Dimension to the Eastern Partnership

1) Rather than establishing a new parliamentary assembly with decision-making authority, the aim here is to create a meeting place – a forum – that will gather at least twice a year. In principle the meetings may take place in the form of a “COFACC-enlarged”,¹ either immediately after a regular COFACC-meeting – the “back-to-back solution” – or at some other separate point in time, (more or less) independent of COFACC’s schedule.

2) The forum shall organize its deliberations in a manner that reflects the four platforms of the Eastern Partnership – i.e. 1) *Democracy, good governance and stability*, 2) *Economic integration and convergence with EU policies*, 3) *Energy security*, 4) *Contacts between people* – and in accordance with the three following modes:

a) Exchange views and ideas on the work of Parliaments in the Partner Countries, in the EU-member states and the European Parliament.

Procedural questions in general and questions on how to render the parliamentary work effective could be a topic here, as well as issues pertaining to relations between the legislative, and the executive branches of government.

b) Link together those parliaments and parliamentary committees who have common interests in exchanging ideas and perspectives on certain problems. Such problems could span from current political issues of common concern, like the international criminality and environmental hazards, to procedural considerations such as those mentioned above. Such linking together could result in an inter parliamentary exchange of specialist knowledge on virtually anything, from parliamentary oversight to the budgetary process. It could also result in two or more parliaments organising exchange programs for Members of Parliament and parliamentary civil servants.

c) Allow for a more general discussion on current topics on the global as well as the European agenda – this could include a wide range of issues of world politics from the international financial crisis to the climate change – where the experiences of national parliaments can give an added value. Issues pertaining to the Eastern Partnership’s four platforms and the EURONEST-PA would obviously also be of interest.

3) The forum should provide for a political and intellectual discussion on issues of particular concern to the Partner Countries. It should not issue binding declarations or the like. Those parliamentary deputies that are present also have a responsibility of bringing whatever is of interest to their national administrations.

4) The meetings should take place in full plenary sessions.

5) When it comes to the number of deputies participating in the meetings there are basically two alternative options. *On the one hand*, one may envision the COFACC-model, i.e. one deputy per chamber of parliament. The strength of this alternative is that the relative limited

¹ Conference of Foreign Affairs Committee Chairpersons (COFACC).

number of parliamentarians allows for tighter discussions and that each and one present will be able to voice his or her opinion. *On the other hand*, it might be preferable at times to expand the number of deputies with specialized knowledge on certain issues of importance. The problem with this model however is obviously the very scale of the meetings themselves, which may pose logistic as well as intellectual challenges.

6) The Partner Countries should however, regardless of the two alternatives presented above, be free to send more than one deputy. Representatives from the EU-Commission should preferably take part as well.

7) It is preferable that deputies' participation is determined by the topics due to be discussed on a particular meeting. If a meeting, for example, is supposed to deal with parliamentary influence over foreign and security policy, it is reasonable that members of the Committees on Foreign Affairs are present.

8) There should be three languages used at the meetings – English, French and Russian.

9) Whereas main responsibility for convening the meetings should rest with the state upholding the EU-presidency and being the responsible authority for organizing the COFACC-meeting, the state holding the upcoming EU-presidency should have a responsibility to assist in preparations and organisation.

10) When it comes to the Partner Countries, a system with grants and awards issued by the EU-Commission could provide the financial foundation for their participation.